

یادداشت علمی

معرفی شپشک سپردار

Dynaspidiotus tener (Baza. & Schm.) (Hom.: Diaspididae)

از ایران

معصومه مقدم

از بین نمونه‌های جمع‌آوری شده از پارک ملی، گلستان (مهرماه ۱۳۷۷) گونه‌ی *Dynaspidiotus tener* از روی گیاه افدرا (*Ephedra* sp.) شناسایی و گزارش می‌شود. این گونه منحصرأ روی شاخه‌های گیاه افدرا فعالیت دارد و تاکنون از تاجیکستان و غرب پامیر گزارش شده است. از نظر مشخصات ظاهری، *D. tener* بسیار نزدیک به *Dynaspidiotus ephedrarum* (Lindinger) است (گونه‌ی اخیر قبلاً از ایران گزارش شده است)، اما سپر آن گرد و به رنگ خاکستری روشن است، در صورتی که سپر *D. ephedrarum* بیضی پهن تا گرد و به رنگ سفید می‌باشد. بهترین راه تشخیص، مشخصات میکروسکوپی این دو گونه می‌باشد. در *D. tener* شانه‌های خارجی وجود ندارد و تعداد لوله‌های پشتی در ناحیه پریژیودیوم در قسمت شکمی کمتر از ۱۰ عدد است، در صورتیکه در *D. ephedrarum* شانه‌های خارجی وجود دارد و تعداد لوله‌های پشتی در ناحیه پریژیودیوم در قسمت شکمی بین ۲۰-۳۰ عدد می‌باشد.

۱- مؤسسه تحقیقات آفات و بیماریهای گیاهی، بخش تحقیقات رده‌بندی حشرات، تهران، صندوق پستی ۱۴۵۴-۱۹۳۹۵- ایران.

این یادداشت علمی در تاریخ ۷۸/۶/۲۶ دریافت و چاپ آن در تاریخ ۷۹/۳/۱۵ به تصویب

رسید.

Scientific Note

**The First Record of *Dynaspidiotus tener* (Bazarov & Schmelev) (Hom.: Diaspididae)
in Iran**

M. Moghaddam¹

Dynaspidiotus tener (Bazarov & Schmelev, 1967) collected on the branches of *Ephedra* sp. From Golestan National Park, is recorded for the first time from Iran. Morphologically, the species is very similar to *D. ephedrarum* (Lindinger) formerly reported from Iran, but differs in cases: First, the scale in former is circular and bright gray, while the latter is broad oval or circular and white. Second, *D. tener* possesses up to 10 dorsal ducts on prepygidium rather than 20-30 ones in *D. ephedrarum*. Third, *D. tener* lacks the plates lateral to third lobe.

The species has been reported from Tajikistan and West Pamir as well.

1- Plant Pests and Diseases Research Institute P.O. Box 1454, Tehran 19395, IRAN.